

بیمارستان شهدای 7 تیر

آموزش و مراقبت از بیمار گاز گرفتگی (هاری)

تهیه کننده: واحد آموزش بیمار

سایت بیمارستان :

WWW.HOSPHT.IUMS.AC.IR

55237260

شماره های تماس :

55228581 -4

داخلی - 331

فرد مبتلا در طول این دوره ممکن است به صدا و نور بسیار حساس شود. پس از بروز این مراحل بهبودی فرد مبتلا تقریباً ناممکن است.

مرحله نهایی بیماری هاری ، دوره حاد عصبی نام دارد. در طول این دوره ، ویروس هاری سیستم عصبی مرکزی فرد را آلوده می کند. علائم نهایی هاری عبارتند است : اضطراب ، رفتارهای خشونت آمیز ، توهم و افسردگی ، ترس از آب (ترس از آب به دلیل بیرون آمدن کفاز دهان فرد بیمار) مشکل در صحبت کردن و تکلم ، ناتوانی در بلع ، فلج شدن فک ، حرک غیر طبیعی عضله دیافراگم ، دو بینی ، ایست قلبی ، مشکلات تنفسی ، در نهایت مرگ بیمار تا حداکثر پس از دو هفته.

طبق اعلام انستیتو پاستور ایران اگر فردی دچار گاز گرفتگی شود یا پنجه حیوان ایجاد خراش در بدن وی نماید باید با مراکز پیشگیری و درمان هاری در سطح که مشاهده نموده و تحت درمان قرار گیرد

واکسیناسیون علیه عامل هاری در پنج نوبت انجام می شود که نوبت اول در روز حادثه یا روز مراجعه، نوبت دوم 3 روز بعد ، نوبت سوم 7 روز بعد ، نوبت چهارم 14 روز بعد و نوبت پنجم 30 روز بعد تزریق می گردد. سرم ضد هاری نیز در مواردی که مرکز پیشگیری و درمان هاری لازم بداند تزریق می گردد. حدود 40 درصد جان باختگان هاری زیر 15 سالگی دچار گاز گرفتگی می شوند. مبتلایان اغلب کودکانی هستند که شاید بدون ترس یا آگاهی به طرف سگ های آلوده رفته باشند .

هاری :

هاری بیماری ویروسی است که موجب التهاب مغزی حاد می شود. ویروسی از خانواده رابدو و بریده این بیماری را ایجاد می کند. این ویروس در تمام حیوانات خون گرم از جمله انسان می تواند ایجاد بیماری کند. ویروس از بزاق حیوان مبتلا به هاری و محل گازگرفتگی وارد بدن شده در ماهیچه ها به سمت اعصاب انتهایی می رود و شروع به تکثیر می نماید. مرگ در صورت ابتلا به هاری تقریباً قطعی است.

راههای سرایت بیماری :

1- مهمترین راه انتقال هاری به انسان گازگرفته شدن توسط حیوان هار است بنابراین لمس و نوازش، ضربه زدن، لیس زدن پوست سالم، بوسیدن یا هر روش دیگر امکان انتقال هاری وجود نخواهد داشت اگر بزاق آلوده حیوان با زخم پوستی خراش و یا غشا مخاطی بدن تماس پیدا کند، بیماری را منتقل می کند. حتی اگر حیوانی شما را گاز گرفت، تنها در صورتی احتمال ابتلاء به هاری وجود دارد که حیوان حامل ویروس هاری باشد و ویروس به سیستم عصبی و بزاق حیوان وارد شده باشد بنابراین هر گازگرفتگی به معنی انتقال بیماری هاری نیست با این حال اقدامات درمانی و پیشگیرانه پس از گازگرفته شدن ضروری است. (حیوان هار حداکثر 10 روز زنده خواهد ماند).

2- پوست: بیماری هاری از راه پوست سالم قابل سرایت نیست ولی اگر کوچکترین خراش یا زخمی در پوست وجود داشته باشد در تماس با ترشحات آلوده انتقال صورت خواهد گرفت.

سایر راهها: انتقال بیماری به ندرت از طریق دستگاه تنفس

-، دستگاه گوارش، پیوند اعضا، جفت، وسایل آلوده، مخاطها و از انسان به انسان امکان پذیر می باشد

مخازن بیماری :

کلیه حیوانات خونگرم پستاندار چه وحشی و چه اهلی به این بیماری حساس می باشند

علائم بیماری در حیوانات:

اولین علامت بیماری تغییر در رفتار در رفتار و عادت های حیوان است به نحوی که گوشه گیر و منزوی می شود یا عصبانی و بدخو شده و به گازگرفتن سنگ، چوب و اشیای مختلف پرداخته و به هر کس و حیوان سر راه خود حمله می برد. همچنین به علت عدم قدرت بلع کف از دهانش سرازیر شده و صدای حیوان ناموزون می شود، حیوان به زودی در اثر فلج دستگاه تنفسی خواهد مرد.

نکته : بین گازگرفتگی از روی لباس یا بدون لباس تفاوتی وجود ندارد و بایستی فرد حیوان گزیده تحت درمان پیشگیری قرار گیرد.

پیشگیری :

افرادی که به دلیل شغلی (مانند کارکنان آزمایشگاه تشخیص هاری، دامپزشکان، شکارچیان، دامپروران، مأمورین حفاظت محیط زیست، جنگلبانان، کارکنان کشتارگاه، کسانی که در نیروهای مسلح تعلیم و تربیت سگ را بعهده دارند، کسانی که برای مطالعه به غارها می روند و به طور کلی کسانی که به نحوی ممکن است مورد گازگرفتگی، حیوانات ذکر شده قرار گیرند) با حیوانات در

28 تماس هستند باید علیه بیماری هاری واکسینه شوند. برای پیشگیری از هاری در این افراد واکسن در چهار نوبت تزریق می گردد که در نوبت دوم، سوم و چهارم به ترتیب 7 روز روز و یک سال بعد از نوبت اول تزریق می گردد و این افراد هر 3 سال باید یک نوبت واکسن به عنوان یادآوری دریافت نمایند. (البته بعد از اندازه گیری آنتی بادی در خون

درمان :

کسی که توسط حیوانی مشکوک به هاری گازگرفته شود باید فوراً محل گازگرفتگی را با آن و صابون به مدت حداقل 15 دقیقه شستشو دهد و سریعاً به یک مرکز مقابله با هاری مراجعه کند تا با واکسیناسیون هاری درمان شود. شست و شوی زخم مربوط به گازگرفتگی حیوان و بخیه نکردن و باز بودن زخم بسیار مهم است و اساس پیشگیری و درمان هاری است. سپس می توان از مواد ضد عفونی کننده مثل بتادین برای زخم استفاده نمود چون ویروس هاری به نور و جریان هوا حساس است در نتیجه زخم نباید بخیه زده شود و حتی الامکان روی زخم باز باشد.

به صورت معمول واکسیناسیون تا 6 روز پس از گازگرفتگی و قبل از بروز علائم بیماری هاری می تواند 100 درصد بیماری را از بین ببرد اما پس از بروز علائم، درمان، دیگر امکان پذیر نیست و بیمار با وجود مراقبت های کامل طی یک یا دو هفته جان خود را از دست خواهد داد.

علائم اولیه هاری عبارت اند از سرفه، خستگی، تب، سردرد، بدن درد، سوزش در محل گازگرفتگی، کاهش اشتها، احساس تهوع، درد عضلانی، گلو درد. همچنین

--	--	--

--	--	--